

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

6 februari 2018

WETSVOORSTEL**tot uitbreiding van het overbruggingsrecht
voor de zelfstandigen die hun
activiteit vrijwillig stopzetten**(ingediend door
de heren Gilles Vanden Burre en
Kristof Calvo c.s.)**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

6 février 2018

PROPOSITION DE LOI**visant à étendre le droit passerelle en
faveur des travailleurs indépendants qui
cessent volontairement leur activité**(déposée par
MM. Gilles Vanden Burre et
Kristof Calvo et consorts)**SAMENVATTING**

Dit wetsvoorstel beoogt te voorzien in een nieuw criterium voor de toekenning van het overbruggingsrecht: de vrijwillige stopzetting van de activiteit. Alle zelfstandigen die daar om verzoeken, komen – zonder enige voorwaarde inzake inkomsten of economische moeilijkheden, maar onder voorbehoud van betaling van sociale bijdragen gedurende 8 van de 16 kwartalen die aan de stopzetting van de activiteit voorafgaan – in aanmerking voor het overbruggingsrecht indien zij hun activiteit stopzetten om professioneel dan wel privématig een ander project te starten.

RÉSUMÉ

Cette proposition de loi vise l'instauration d'un nouveau critère d'octroi du droit passerelle: la cessation volontaire de l'activité. Tout indépendant qui en fait la demande, sans condition de revenus ou de difficultés économiques mais sous réserve du paiement de cotisations durant 8 trimestres sur les 16 trimestres précédant la cessation d'activité, peut bénéficier du droit passerelle s'il cesse son activité pour se relancer dans un autre projet, professionnel ou personnel.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
 PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ecolo en Groen pleiten voor de uitbouw van een strategie om de economie bij te sturen waarbij de Belgische zelfstandigen en kmo's worden ondersteund. Ruim 40 % van de Belgische actieve bevolking werkt in een kmo. Veel van die kmo's zijn innovatief en willen groeien. Soms worden zij echter gehinderd omdat er geen industriële perspectieven zijn of omdat zij als onderneming geen vooruitzichten hebben, of nog door de moeilijke toegang tot kredieten enzovoort. Voorts wordt ondernemerschap gefnuikt door tekortkomingen in het sociaal statuut van de zelfstandige, hoewel de jongste jaren op dat vlak aanzienlijke vooruitgang is geboekt. Starten als zelfstandige houdt niet alleen een financieel maar ook een persoonlijk of familiaal risico in, waar de persoon in kwestie vaak alleen voor staat.

Dat sociaal statuut houdt rechten in: gezinsbijslag, ziekte- en invaliditeitsverzekering, gezondheidszorgverzekering, arbeidsongeschiktheidsdekking, moederschap, pensioen. Een zelfstandige die zijn activiteit stopzet en geen andere baan heeft, heeft echter geen recht op een werkloosheidsuitkering. Hij zal daar slechts recht op hebben als hij vóór zijn zelfstandige activiteit lang genoeg loontrekkende is geweest om in aanmerking te komen voor een werkloosheidsuitkering en als de zelfstandige activiteit niet langer dan vijftien jaar heeft geduurd.

In sommige gevallen komen de zelfstandigen in aanmerking voor het "overbruggingsrecht" (de vroegere "sociale verzekering in geval van faillissement"). Zodoende behouden zij gedurende vier kwartalen hun recht op de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen zonder dat bijdragen verschuldigd zijn, en hebben zij tegelijk recht op een uitkering van 1 169 euro per maand als alleenstaande, dan wel van 1 460 euro als zij een gezin ten laste hebben (regeling sinds 1 januari 2017). Een zelfstandige kan meermaals het overbruggingsrecht aanvragen, doch slechts voor een totale duur van maximaal 12 maanden over de hele loopbaan.

Sinds de instelling van het overbruggingsrecht in 1997 en de aanpassing ervan bij de wet van 16 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake het sociaal statuut van de zelfstandigen, werd de werkingssfeer van dat recht verder uitgebreid. Voortaan behelst die regeling ook verscheidene moeilijkheden waarmee een zelfstandige kan worden geconfronteerd:

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Ecolo et Groen plaident pour le développement d'une stratégie de redéploiement de notre économie qui soutienne nos indépendants et nos PME. Les PME fournissent de l'emploi à plus de 40 % des travailleurs belges. Beaucoup sont innovantes et cherchent à se développer. Mais certaines sont limitées par le manque de perspectives entrepreneuriales et industrielles, le manque d'accès aux crédits, etc. Les lacunes du statut social d'indépendant, malgré des améliorations substantielles ces dernières années, constituent également un frein à l'entrepreneuriat. Se lancer en tant qu'indépendant représente un risque, tant financier que personnel ou familial, que le travailleur doit souvent affronter seul.

Ce statut social prévoit des droits: prestations familiales, assurance maladie-invalidité, assurance pour les soins de santé, incapacité de travail, maternité, pension. Mais un indépendant, qui arrête son activité et est sans emploi, n'a pas droit au chômage. Il n'y aura droit que s'il a, avant son activité indépendante, été travailleur salarié suffisamment longtemps pour ouvrir son droit au chômage et si l'activité d'indépendant n'a pas dépassé 15 ans.

Dans certains cas, les indépendants bénéficient du "droit passerelle" (anciennement "assurance sociale en cas de faillite"). Il permet, d'une part, de conserver ses droits à l'assurance soins de santé et indemnités durant quatre trimestres sans devoir payer de cotisations et, d'autre part, d'obtenir une indemnité de 1 169 euros par mois pour un isolé et 1 460 euros en cas de charge de famille (et ceci depuis le 1er janvier 2017). Un indépendant peut avoir recours à plusieurs reprises au droit passerelle à condition toutefois que la durée totale ne dépasse pas 12 mois sur l'ensemble de sa carrière professionnelle.

Depuis sa création en 1997 et son adaptation par la loi du 16 décembre 2015 portant des dispositions diverses en matière de statut social des indépendants, son champ d'application a été élargi; il couvre dorénavant plusieurs difficultés auxquelles un indépendant peut se trouver confronté:

— een faillissement;

— een collectieve schuldenregeling;

— een gedwongen onderbreking (bijvoorbeeld wegens een natuurramp, een brand, een verwoesting of een allergie), en

— sinds 1 januari 2017, een stopzetting om economische redenen.

Momenteel doen maar weinig zelfstandigen een beroep op het overbruggingsrecht. In 2016 hebben slechts 471 zelfstandigen er aanspraak op gemaakt, van wie 458 ingevolge een faillissement en 13 wegens overmacht. Zulks is verklaarbaar door de residuaire aard van het overbruggingsrecht (*cf. infra*) en door de geringe ruchtbaarheid die aan die regeling wordt gegeven. Veel zelfstandigen kennen die mogelijkheid niet.

Om op dat overbruggingsrecht aanspraak te kunnen maken, moet aan meerdere voorwaarden zijn voldaan, onder meer:

— elke zelfstandigenactiviteit hebben stopgezet en geen beroepsactiviteit uitoefenen vanaf de eerste dag volgend op de stopzetting van de activiteit;

— het bewijs leveren dat men aan het sociaal statuut der zelfstandigen was onderworpen gedurende de vier kwartalen voorafgaand aan de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de stopzetting van de activiteit;

— in de onmogelijkheid verkeren rechten op een vervangingsinkomen (werkloosheidsuitkeringen, pensioen, ziekte- of invaliditeitsuitkeringen) te doen gelden;

— bijdragen verschuldigd zijn voor ten minste vier kwartalen gedurende een referentieperiode van zestien kwartalen, en die bijdragen ook daadwerkelijk hebben betaald.

Het recente “overbruggingsrecht bij economische moeilijkheden” voorziet voorts in inkomensvoorwaarden. Het kan alleen in één van de volgende situaties worden toegekend:

— wanneer de zelfstandige bij de stopzetting een leefloon ontvangt;

— wanneer hij in de 12 maanden die aan de stopzetting voorafgaan een (gehele of gedeeltelijke) vrijstelling van betaling van sociale bijdragen heeft verkregen;

— une faillite;

— un règlement collectif de dettes;

— une interruption forcée (due par exemple à une catastrophe naturelle, un incendie, une destruction ou une allergie);

— et, depuis le 1er janvier 2017, une cessation pour raisons économiques.

Actuellement, peu d'indépendants ont recours au droit passerelle. En 2016, seuls 471 indépendants en ont bénéficié, dont 458 suite à une faillite et 13 pour cas de force majeure. Ceci s'explique par le caractère résiduaire du droit passerelle (voir ci-dessous) et par la faible publicité faite à ce dispositif. Beaucoup d'indépendants ignorent cette possibilité.

Plusieurs conditions doivent être remplies pour bénéficier de ce droit passerelle, parmi lesquelles:

— avoir cessé toute activité indépendante et ne pas exercer d'activité professionnelle à partir du jour suivant la cessation d'activité;

— prouver son assujettissement au statut social des travailleurs indépendants pendant les quatre trimestres qui précèdent le 1er jour du trimestre suivant celui de la cessation de l'activité;

— ne pas pouvoir faire valoir des droits à un revenu de remplacement (allocations de chômage, pension, indemnités de maladie-invalidité);

— être redevable et avoir effectivement payé les cotisations d'au moins quatre trimestres durant une période de référence de seize trimestres.

Le récent “droit passerelle en cas de difficultés économiques” prévoit également des conditions en matière de revenus. Il ne peut être accordé que dans l'une des situations suivantes:

— lorsque, lors de la cessation, l'indépendant reçoit un revenu d'intégration sociale;

— lorsqu'il a obtenu une dispense (totale ou partielle) du paiement de cotisations dans les 12 mois qui précèdent la cessation;

— wanneer zijn inkomen niet hoger uitvalt dan het minimale bijdragebedrag van 13 296 euro (voor de meewerkende echtgenoot belooft het minimale bedrag 5 181 euro).

Tevens hangt een en ander af van het aantal kwartalen waarvoor een recht op een rustpensioen werd opgebouwd. Om op 12 maanden overbruggingsrecht aanspraak te kunnen maken, zal de zelfstandige aldus gedurende 60 kwartalen – hetzij 15 jaar lang – bijdragen moeten hebben betaald; heeft hij evenwel voor minder dan 8 kwartalen bijdragen betaald, dan zal hij op geen enkele vergoeding recht hebben.

Zelfstandigen die hun activiteit wensen stop te zetten doch niet aan de bovenstaande criteria voldoen, hetzij omdat ze geen economische moeilijkheden hebben, hetzij omdat ze meer verdienen dan het maximumbedrag (13 296 euro), kunnen dus geen aanspraak maken op het overbruggingsrecht¹.

Een zelfstandige kan er nochtans om tal van redenen toe genoopt worden zijn activiteit stop te zetten en een loopbaan als loontrekkende aan te vatten of te hervatten: het statuut van zelfstandige bevalt hem niet, de werklast is te zwaar, zijn inkomsten volstaan niet enzovoort.

In een constant evoluerende economie worden lineaire loopbanen zeldzamer en is er steeds meer sprake van loopbanen waarbij het statuut van zelfstandige en dat van loontrekkende worden afgewisseld, of waarbij die twee activiteiten tegelijk worden uitgeoefend. Het feit dat het sociaal statuut van de zelfstandigen weinig flexibel is alsmede de angst om te mislukken (en de stigmatisering die daar uit voortvloeit) vormen belangrijke belemmeringen voor het ondernemerschap.

Daarom wensen Ecolo en Groen het toepassingsveld van het overbruggingsrecht nog uit te breiden, door het toekenningscriterium “wegens economische moeilijkheden” te vervangen door een nieuw, ruimer toekenningscriterium: de vrijwillige stopzetting van de activiteit. In tegenstelling tot het overbruggingsrecht om economische redenen, zou voor dit nieuwe overbruggingsrecht geen enkele inkomensgrens gelden.

Wel wordt in een bijkomende voorwaarde voorzien om misbruiken te voorkomen.

Terwijl het overbruggingsrecht in geval van faillissement, collectieve schuldenregeling en gedwongen onderbreking slechts wordt toegekend als de bijdragen

— lorsque son revenu ne dépasse pas le seuil de cotisations minimal de 13 296 euros (pour le conjoint aidant, le seuil minimal est de 5 181 euros).

Il dépend également du nombre de trimestres pour lesquels un droit à la pension de retraite a été constitué. Pour bénéficier de 12 mois de droit passerelle, l'indépendant devra ainsi avoir cotisé durant 60 trimestres, soit 15 ans. En dessous de 8 trimestres, il n'aura droit à aucune indemnité.

Dès lors, les indépendants qui désirent cesser leur activité mais n'entrent pas dans les critères ci-dessus, soit parce qu'ils n'ont pas de difficultés économiques, soit parce qu'ils gagnent davantage que le plafond (13 296 euros), ne peuvent pas en bénéficier.¹

Il existe pourtant de nombreuses situations qui peuvent mener un indépendant à décider d'arrêter son activité et d'entamer ou de recommencer une carrière en tant que salarié: le statut d'indépendant ne lui convient pas, la charge de travail est trop lourde, ses revenus sont insatisfaisants, etc.

Dans une économie en constante évolution, les carrières linéaires se font plus rares au profit de carrières davantage marquées par l'alternance de statut indépendant-salarié, voire les deux en même temps. Ce manque de souplesse du statut social des indépendants et la peur de l'échec (ainsi que la stigmatisation qui en découle) constituent des freins importants à l'entrepreneuriat.

Ecolo et Groen souhaitent dès lors élargir encore le champ d'application de ce droit passerelle en remplaçant le critère d'octroi “pour difficultés économiques” par un nouveau critère d'octroi plus large: la cessation volontaire des activités. Contrairement au droit passerelle pour raisons économiques, ce nouveau droit passerelle ne contient aucun plafond de revenus.

En contrepartie, une condition supplémentaire est prévue afin d'empêcher les abus.

Alors que le droit passerelle en cas de faillite, de règlement collectif de dettes et d'interruption forcée n'est octroyé qu'en cas de paiement effectif de cotisations

¹ Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen, “Uitbreiding overbruggingsrecht moet stap zijn naar werkloosheidsuitkering voor alle, stoppende zelfstandigen”, 23 januari 2017.

¹ Syndicat Neutre pour Indépendants, “L'élargissement du droit passerelle doit être un pas vers une allocation de chômage pour tous les indépendants”, 23 janvier 2017.

effectief werden betaald gedurende minstens vier kwartalen over de periode van zestien kwartalen die aan de stopzetting van de activiteit voorafgaan, zou het overbruggingsrecht wegens vrijwillige stopzetting van de activiteit slechts worden toegekend mits de bijdragen effectief werden betaald gedurende acht kwartalen over de periode van zestien kwartalen die aan de stopzetting van de activiteit voorafgaan. De verdubbeling van de voorwaarde in verband met de betaling van de bijdragen (acht kwartalen), houdt geen benadeling in van wie het overbruggingsrecht had kunnen genieten om economische redenen, daar dit recht in dit geval niet wordt toegekend als er gedurende minder dan acht kwartalen pensioenrechten zijn opgebouwd.

Het statuut van zelfstandige omvat thans tal van categorieën van werkenden (handelaars, ambachtslieden, ondernemers, landbouwers, vrije beroepen enzovoort) die allemaal worden geconfronteerd met nieuwe uitdagingen, zoals de toename van het aantal activiteiten, de hybride statuten en de frequenter wordende beroepsomschakelingen. Tegen die achtergrond zal deze nieuwe regeling beroepsmobiliteit bevorderen door persoonlijke initiatieven te ondersteunen, door de overgang van de ene activiteit naar de andere en van het ene statuut naar het andere te vergemakkelijken én door een zekere financiële zekerheid te verschaffen aan de zelfstandigen die elders opnieuw willen starten. Het gaat erom een volwaardig recht op beroepsmobiliteit aan te bieden, dat de werkende in staat stelt zijn *know-how* en zijn kennis te diversifiëren en ze gedurende zijn loopbaan op verschillende wijzen te benutten.

Tot slot zal deze regeling drie jaar na de inwerkingtreding van de wet door het RSVZ moeten worden geëvalueerd. De evaluatiecriteria zullen worden vastgesteld in overleg met de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen. De evaluatie zal erop gericht zijn de balans van de regeling op te maken en de budgettaire impact ervan te meten.

Deze maatregel maakt deel uit van het tweedekansrecht dat Ecolo en Groen zowel voor de zelfstandigen als voor de loontrekkenden wensen in te stellen. Ecolo en Groen willen dezelfde rechten (en plichten) bieden aan wie wordt ontslagen en aan wie ontslag neemt, door de ontwikkeling van een “springplankpremie”, dat wil zeggen toegang tot werkloosheidsuitkeringen, tot driemaal toe tijdens een loopbaan. De mogelijkheid bieden om een baan op te geven en toegang te hebben tot een vorm van vergoeding, hetzij via het overbruggingsrecht, hetzij via de werkloosheidsverzekering zal beroepsmobiliteit stimuleren en het ondernemerschap steunen.

durant minimum quatre trimestres sur la période de seize trimestres précédant l'arrêt de l'activité, le droit passerelle pour cessation volontaire d'activité ne sera accordé que moyennant le paiement effectif de cotisations durant 8 trimestres sur la période de seize trimestres précédant la cessation de l'activité. La condition de paiement de cotisations doublée (huit trimestres) ne porte pas préjudice à ceux qui auraient pu bénéficier du droit passerelle pour raisons économiques, celui-ci n'étant pas octroyé en dessous de 8 trimestres de droits de pension constitués.

Le statut d'indépendant regroupe aujourd'hui de nombreux travailleurs (commerçants, artisans, entrepreneurs, agriculteurs, professions libérales,...) qui doivent tous faire face aux nouveaux défis que représentent la multiplication des activités, les statuts hybrides et les transitions professionnelles plus fréquentes. Dans ce contexte, ce nouveau dispositif renforcera la mobilité professionnelle en soutenant les initiatives personnelles, en facilitant les transitions d'une activité à l'autre, d'un statut à l'autre, tout en assurant une certaine sécurité financière aux indépendants qui souhaitent rebondir ailleurs. Il s'agit d'offrir un véritable droit à la mobilité professionnelle, qui permette au travailleur de diversifier ses compétences et connaissances et de les valoriser de multiples façons durant sa carrière.

Enfin, une évaluation de ce dispositif devra être réalisée par l'INASTI trois ans après l'entrée en vigueur de la loi. Les critères d'évaluation seront établis en concertation avec le Conseil supérieur des indépendants et des PME. L'évolution visera à faire le bilan du dispositif et à en mesurer l'impact budgétaire.

Cette mesure s'intègre dans un droit à une deuxième chance qu'Ecolo et Groen souhaitent mettre en place tant pour les indépendants que les salariés. Ecolo et Groen plaident pour offrir les mêmes droits (et mêmes devoirs) à ceux qui se font licencier et ceux qui démissionnent, en développant une “prime trampoline”, soit l'accès aux allocations de chômage, accessible à trois reprises au cours d'une carrière. Permettre de quitter un emploi et d'accéder à une forme d'indemnité, que ce soit via le droit passerelle ou l'assurance chômage, va encourager la mobilité professionnelle et soutenir l'entrepreneuriat.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Met dit artikel wordt voorzien in de vervanging van het criterium van de economische redenen voor de toekenning van het overbruggingsrecht, als bepaald bij artikel 4, punt 4°, van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen (waarin is bepaald dat de wet van toepassing is op “de zelfstandigen, helpers en meewerkende echtgenoten die zich in economische moeilijkheden bevinden en elke zelfstandige activiteit officieel stopzetten”), door een nieuw toekenningscriterium: elke zelfstandige die zijn zelfstandigenactiviteit heeft stopgezet en er om verzoekt, kan aanspraak maken op het overbruggingsrecht.

Art. 3

Dit artikel beoogt te bepalen dat het overbruggingsrecht wegens vrijwillige stopzetting van de activiteit maar wordt toegekend als gedurende de periode van zestien kwartalen vóór de stopzetting van de activiteit daadwerkelijk gedurende acht kwartalen bijdragen zijn betaald.

Art. 4 en 5

Deze artikelen voorzien in de evaluatie van de regeling drie jaar na de inwerkingtreding ervan.

Art. 6

Dit artikel vervangt artikel 6 van het koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen. De in artikel 6 vervatte cumulatieve voorwaarden die toegang tot het overbruggingsrecht om economische redenen mogelijk maken, worden vervangen door de enkele voorwaarde dat de zelfstandige die er om verzoekt, zijn activiteit vrijwillig stopzet.

In zijn huidige versie bepaalt artikel 6 dat de helper en de meewerkende echtgenoot slechts in aanmerking komen voor het overbruggingsrecht indien de geholpen zelfstandige kan aantonen dat zijn inkomen tijdens dezelfde periode de vastgelegde minimale bijdragedrempel niet overschrijdt. Met de afschaffing van die bijdragedrempel is die voorwaarde niet langer van toepassing op de helpers en de meewerkende echtgenoten.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Art. 2

Cet article remplace le droit passerelle pour raisons économiques prévu au point 4° de l'article 4 de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants (qui prévoit que la loi s'applique aux travailleurs indépendants, aidants et conjoints aidants qui se trouvent en difficulté économique et qui cessent officiellement toute activité indépendante) par un nouveau critère d'octroi: tout indépendant qui a cessé son activité d'indépendant et qui en fait la demande peut bénéficier du droit passerelle.

Art. 3

Cet article prévoit que le droit passerelle pour cessation volontaire d'activité n'est accordé que moyennant le paiement effectif de cotisations durant 8 trimestres sur la période de seize trimestres précédant la cessation de l'activité.

Art. 4 et 5

Ces articles prévoient l'évaluation de ce dispositif trois ans après son entrée en vigueur.

Art. 6

Cet article remplace l'article 6 de l'arrêté royal du 8 janvier 2017 portant exécution de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants. Les conditions cumulatives énoncées à l'article 6 pour donner accès au droit passerelle pour raison économique sont remplacées par la seule condition de la cessation volontaire de l'activité de l'indépendant qui en fait la demande.

L'article 6, dans sa version actuelle, prévoit que l'aidant et conjoint aidant n'entrent en ligne de compte pour bénéficier du droit passerelle que si le travailleur indépendant aidé peut démontrer que son revenu pendant la même période ne dépasse pas le seuil de cotisation prévu. Ce seuil de cotisation étant supprimé, cette condition ne s'applique plus aux aidants et aux conjoints aidants.

Art. 7

Dit artikel strekt tot de opheffing van artikel 7 van hetzelfde koninklijk besluit. Dat artikel bepaalt hoe het sociaal verzekeringsfonds moet nagaan of de in artikel 6 vastgelegde voorwaarden worden nageleefd. Die voorwaarden worden evenwel opgeheven bij artikel 6.

Art. 8

Artikel 8 van hetzelfde koninklijk besluit hoeft niet langer te verwijzen naar de in artikel 6 “bedoelde situaties”, maar naar de enige door dat artikel bedoelde situatie, namelijk de vrijwillige stopzetting van de activiteit.

Art. 9

Aangezien dit wetsvoorstel strekt tot wijziging van sommige bepalingen van een koninklijk besluit, kunnen die bepalingen later louter bij wet worden gewijzigd. Om dat te voorkomen, beoogt dit artikel 9 de Koning ter zake de nodige machtigingen te verlenen.

Art. 7

Cet article abroge l'article 7 de ce même arrêté. Cette disposition établit les modalités selon lesquelles la caisse d'assurances sociales contrôle le respect des conditions prévues à l'article 6, conditions qui ont été supprimées par l'article 6.

Art. 8

L'article 8 de ce même arrêté ne doit plus faire référence “aux situations visées” à l'article 6 mais à la seule situation que cet article vise (la cessation volontaire d'activité).

Art. 9

Du fait que la présente proposition de loi modifie certaines dispositions d'un arrêté royal, les dispositions concernées ne peuvent alors être modifiées ultérieurement que par une loi. Pour éviter cela, cet article 9 accorde au Roi les habilitations nécessaires.

Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)
 Kristof CALVO (Ecolo-Groen)
 Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
 Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
 Meyrem ALMACI (Ecolo-Groen)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 4, 4°, van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen, wordt vervangen als volgt:

“4° de zelfstandigen, helpers en meewerkende echtgenoten die elke zelfstandige activiteit vrijwillig en officieel stopzetten en daartoe een aanvraag indienen.”

Art. 3

In artikel 5, § 1, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. het punt 1° wordt aangevuld met wat volgt: “, met uitzondering van de in artikel 4, 4°, bedoelde zelfstandigen, de helpers en de meewerkende echtgenoten; zij moeten hun verzekeringsplicht bewijzen in het raam van het koninklijk besluit nr. 38 gedurende de acht kwartalen die onmiddellijk voorafgaan aan de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het feit zich voordoet;”;

2. het punt 3° wordt aangevuld met wat volgt: “, met uitzondering van de in artikel 4, 4°, bedoelde zelfstandigen, de helpers en de meewerkende echtgenoten; zij moeten de in 2° bedoelde bijdragen effectief hebben betaald voor minstens acht kwartalen tijdens het tijdvak van zestien kwartalen dat voorafgaat aan de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het feit zich voordoet;”.

Art. 4

In dezelfde wet wordt een hoofdstuk 5/1 ingevoegd, met als opschrift “Evaluatie”.

Art. 5

In het voormelde hoofdstuk 5/1 wordt een artikel 17/1 ingevoegd, luidende:

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 4, 4°, de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants est remplacé par ce qui suit :

“4° aux travailleurs indépendants, aidants et conjoints aidants qui cessent volontairement et officiellement toute activité indépendante et qui en font la demande.”

Art. 3

À l'article 5, § 1er, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1. le 1° est complété par les mots suivants: “à l'exception des travailleurs indépendants, aidants et conjoints aidants visés à l'article 4, 4°, qui doivent prouver leur assujettissement dans le cadre de l'arrêté royal n° 38 pendant les huit trimestres précédant immédiatement le premier jour du trimestre qui suit le trimestre au cours duquel le fait se produit”;

2. le 3° est complété par les mots suivants: “à l'exception des travailleurs indépendants, aidants et conjoints aidants visés à l'article 4, 4°, qui doivent avoir effectivement payé des cotisations visées au 2° pour au moins huit trimestres, pendant la période de seize trimestres qui précède le premier jour du trimestre suivant le trimestre au cours duquel le fait se produit”;

Art. 4

Dans la même loi est inséré un chapitre 5/1 intitulé “Évaluation”.

Art. 5

Dans le chapitre 5/1 précité est inséré un article 17/1, rédigé comme suit:

“Art. 17/1 De studiedienst van het RSVZ zal de wet van ... tot uitbreiding van het overbruggingsrecht voor de zelfstandigen die hun activiteit vrijwillig stopzetten evalueren drie jaar na de inwerkingtreding ervan. Met deze evaluatie wordt beoogd de balans van deze wet en van de financiële impact ervan op te maken. De Koning zal bepalen met welke evaluatiecriteria rekening moet worden gehouden, nadat de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen werd geraadpleegd.”

Art. 6

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 6 Om aanspraak te kunnen maken op het overbruggingsrecht in de gevallen bedoeld in artikel 4, 4°, van de wet van 22 december 2016, moet de aanvrager de volgende voorwaarde vervullen: elke zelfstandige activiteit officieel stopzetten en dat recht aanvragen.”

Art. 7

Artikel 7 van hetzelfde koninklijk besluit wordt opgeheven.

Art. 8

In de inleidende zin van artikel 8 van hetzelfde koninklijk besluit, worden de woorden “die zich in één van de in artikel 6 bedoelde situaties bevindt” vervangen door de woorden “die zich in de in artikel 6 bedoelde situatie bevindt”.

Art. 9

De Koning kan de in de artikelen 6, 7 en 8 van deze wet bedoelde bepalingen wijzigen, opheffen of vervangen.

7 december 2017

“Art. 17/1 Le service d'études de l'INASTI procédera à une évaluation de la loi du ... visant à étendre le droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants qui cessent volontairement leur activité trois ans après son entrée en vigueur. Cette évaluation a pour objectif de faire le bilan du dispositif et de son impact financier. Le Roi définira les critères d'évaluation à prendre en compte, après consultation du Conseil supérieur des indépendants et des PME.”

Art. 6

L'article 6 de l'arrêté royal du 8 janvier 2017 portant exécution de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants est remplacé par ce qui suit:

“Art. 6 Pour bénéficier du droit passerelle dans les cas visés à l'article 4, 4°, de la loi du 22 décembre 2016, le demandeur doit remplir la condition suivante: officiellement cesser toute activité indépendante et en faire la demande.”

Art. 7

L'article 7 du même arrêté royal est abrogé.

Art. 8

À l'article 8 du même arrêté royal, phrase introductive, les mots “dans une des situations visées” sont remplacés par les mots “dans la situation visée”.

Art. 9

Le Roi peut modifier, abroger ou remplacer les dispositions visées aux articles 6, 7 et 8 de la présente loi.

7 décembre 2017

Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)
Kristof CALVO (Ecolo-Groen)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Meyrem ALMACI (Ecolo-Groen)